

SĂNĂTATEA REPRODUCERII ȘI FACTORII DE MEDIU: ABORDARE MEDICAL-BIOETICĂ

Olga Codreanu

(Conducător științific: Ludmila Rubanovici, dr. filos., lect. univ., Catedra de filosofie și bioetică)

Introducere. Factorii mediului ambiant constituie o componentă determinantă în declanșarea și evoluarea patologiilor reproductive, reprezentând o problemă locală, regională și globală.

Scopul lucrării. Evidențierea factorilor de mediu ce influențează sănătatea sistemului de reproducere feminin și relevarea aspectelor bioetice în maladiile ginecologice.

Material și metode. Componenta teoretică este reprezentată de analiza științifică a 75 de surse bibliografice. Partea practică: s-a realizat un studiu prin chestionarea a 60 de paciente cu diferite afecțiuni ale sistemului reproductiv, internate în perioada decembrie-ianuarie 2017-2018 în Secția de ginecologie, a IMSP Institutul de Medicină Urgentă și IMSP Spitalul Raional Drochia. S-au aplicat metodele: bioetică, biostatistică, analitico-discriptivă, sociologică, istorico-medicală ș.a.

Rezultate. Prima parte a chestionarului, care vizează aspectul mediului ambiant a relevat faptul că populația conștientizează acțiunea negativă a factorilor de mediu ambiant – 93,3%. Fenomenul s-a observat în special la cei din mediul rural, deși ei consideră că nu locuiesc într-un mediu poluat. Astfel, 26,7% cred că mediul ambiant este cel responsabil de afecțiunile sistemului reproductiv. Principiile bioetice oferă facilități în rezolvarea problemelor de sănătate ale sistemului reproductiv feminin prin elaborarea unei scheme etico-spirituale de orientări ale valorilor umanității, de cultivare a principiilor moral-fundamentale ale existenței, implicit a sănătății umane, cât și prin diminuarea influenței nefavorabile a mediului ambiant asupra sănătății populaționale, promovând un mod sănătos de viață.

Concluzii. (1) Influența negativă a factorilor de mediu cauzează diverse afecțiuni cu impact asupra sănătății femeii fiind însoțite de consecințe importante privind viața de familie, integrarea în societate și calitatea vieții în general, evidențiind valoarea aplicării polivalente a principiilor bioetice.

Cuvinte cheie: bioetică, mediu ambiant, sistem reproductiv, sănătate, patologie ginecologică.

HEALTH REPRODUCTION AND ENVIRONMENTAL FACTORS: MEDICAL-BIOETIC APPROACH

Olga Codreanu

(Scientific adviser: Ludmila Rubanovici, PhD, lecturer, Chair of philosophy and bioethics)

Introduction. Environmental factors are a determining factor in triggering and evolving reproductive pathologies, representing a local, regional and global problem.

Objective of the study. Evidence of environmental factors influencing the health of the female reproductive system and revealing the bioethical aspects in gynecological diseases.

Material and methods. The theoretical component is represented by the scientific analysis of 77 bibliographic sources. Practical part: a survey was conducted by questioning 60 patients with various reproductive system diseases, admitted between December-January 2017-2018, at Gynecology Department of Institute of Emergency Medicine and District Hospital from Drochia. The following methods have been applied: bioethics, biostatistics, analytical, descriptive, sociological, historical-medical.

Results. The first part of the questionnaire, regarding the environment, revealed that the population is aware of the negative impact of the environmental factors – 93.3%. The phenomenon was especially observed in rural areas, although they believe they do not live in a polluted environment. So, 26.7% believe the environment is responsible for the reproductive system diseases. The bioethical principles offer facilities in solving the health problems of the female reproductive system by elaborating an ethical-spiritual scheme of orientations of the values of humanity, cultivating the moral-fundamental principles of existence, particularly of human health, and by decreasing the unfavorable influence of the environment on population health, as well as promoting a healthy lifestyle.

Conclusions. (1) The negative influence of the environmental factors causes various diseases affecting the health of women, accompanied by important consequences for family life, integration into society and quality of life in general, highlighting the value of polyvalent application of bioethical principles.

Key words: bioethics, environment, reproductive system, health, gynecological pathology.